

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Waerchtighe Historie Van de Martelaers Van Gorcom

Estius, Wilhelm

Antwerpen, 1604

Capittel XXXIII. Hoe Heer Lenard weder-om inden kercker wierdt ghestelt.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64552)

met ghewelde witter handt getrocken ende in synen sack ghesteken: te witen op dat de goede op-rechte man in alle't verwygt niet hebt en en soude / daer hy hem by de bozghers mede moeghte verschoonen / oft by den Gouverneur met het toonen van syn handtschryft syn vertreck ontschuldighen. H. Lenard ter contrarien seer sozghvuldigh wesen om synen goeden naem ende facin by eer en yghelijcken / sonderlingh by de goede bozghers te bewaren ende veur te staen / heeft een-werf ander-werf versocht ende gepraemt dat-men hem syn bescheedt soude weder-om gheuen. Maer van eenen snooden mensche ende op hem al-soo verbittert en conste hy niet anders vercrighen dan leelijcke toc-naemen. Ende al-dus is hy met groot gheroep vande soldaten ende schippers teghen hem weder-om tot Gorcom aen-ghebraght / daer hem vele menschen opden beuer met grooter begheerten stonden en wachteden.

CAPITTEL XXXIII.

Hoe Heer Lenard weder-om inden kercker wierdt ghestelt.

Al-soo haest dan als Heer Lenard den eersten voert uyt den schepe op't landt heeft ghesett / soo is hy vande menighe die daer rond-om stont seer onweerdelijck ghehandelt. Den meesten hoop heeft hem met hunne benijnighe tonghe om t'seerste beschimpt ende alle vileynighepdt teghē den H. man uyt gheworpen / gheen sozte van maledictien achter-latende. Onder welke wasser een ghenoot Albert / de welke hem vattendemet synen rock veur syn bozste heeft gesecht: Hier ghy verader / liet nu is dentijdt ghecomen / dat ghy van uwe veraderige die ghy teghen ons op-glenomé hebt lustigh ghestraft sult

sult worden. Dit was een schipper van Gorcom die van ionghs af met ketterije besinett was ghe-
weest/ de broeder vanden ghenen die naerder-handt dese heylighe Martelaers inden Ziel/ als in t stuck vande religie wel verbaren / heeft onder-socht ende gheexamineert / ghelijck wy noch verhalen sullen. Noch een ander die ten lesten inde goddeloose vrylo-
ghe teghen den Catholycken Coningh deerlijcken ghebleuen is / grijpende H. Lenard metten arm ende hem voozdt trekkende seyde by-naert t'selste dat de schipper hadde gheseght. Maer daer naer ic-men ghecomen tot vele meerder iniurien / als-men den onschuldighen man daer hy gheleydt wierdt vreeselijcken ouer-vallen heeft / min noch meer dan oft hy een wreedde wilde beeste hadde gheweest. Te eene stiet hem metten voet aende sincke sijde / de andere aende rechte sijde : weder-om de eene stiet hem met groot geweldt op sijn borste en op sijnen buyck / de andere stiet hem aen andere deelen sijns lichaems met voeten / versenen / buysten oft palm-slaghen. Alle d'ander reste des volcks die rondt-om liep riep met groot gheluydt / meesten-deel her-halende ende hem op-legghende den haetlijcken naem van verrader / ende deur-gaens wierdt ghehoort uyt d'midden van t'volck: Hanght hem op / hanght op / slaet hem doodt. Hier-en-tusschen H. Lenard niet soo seer soeckende als te staen deur sijnen goeden name ende fame / heeft ghesoght: O bozghers / ick en hebbe niet bedreuen daer ick om soude moghen van verraderije beticht worden. Noyt en sult-oy sulcks in my bevinden. Ende deur-waer ick sal lichtelijck my seluen verschoonen / magh ick eminers tijdt ende stontt hebben om my te veronschuldighen. Dus-danighe woorden sprak hy seer sozgh-buldighelijck / maer t'was al te vergheefs / tot een verbitterde

ende raesende ghemeynte. Maer behaluen het misdædt van verraderijē dat hem valscheijck ter oorzæcken van sijn vertreck wierdt op-gheleghet / hebben sommighe seer snoode menschen met andere leelijcke beschuldighen sijnen eerlijcken ende weerdighen naem willen besmetten / hem op-legghende een schroomelijck stuck / dat hy by sijne eyghene suster soude gheslæpen hebben. Deur-waer een verwyjt als sulcke meesters betaemde / die sy als vbanden bande supuerheydt upt den onsupueren moerasclyk hunner herten hebben boordt-ghehaelt. Want soo vele als den heplighen Martelaer aen-gaet / hy en was niet alleen vry van alle vleckē van onsupuerheydt / maer oock buyten alle suspicie oft vermoeden van oneerbaerheydt ghestelt / namentlijck al den tijdt dat hy Gorcom een goede Pastoor is gheweest (d'welck was omtrent sel-thien iaren) al-soo dat ick ghelooue datter soo vele niet en waren die dit veur waerachtigh oft waer-schijnelijck hielē / als die dit verliert haddē. Want oock sijn suster al walt een persoō in't wereldelijck habijt / nochtans onder-hiel sy seer heplighlijck tot nu in haren rijpen ouderdom haer veur-nemē vande maeghdelijcke repnigheydt. Als H. Lenard nu tot op't Casteel was ghebraght / heeft hem de Gouverneur sijne cleederen doen upt-schuddē / om hem te pijnighen / om te weten van sijn quaedt verborzē op-set. Daer was oock tegen-worzdigh de suster die haren broeder ghevolght was / de welke hy / als een goede meester der repnigheydt / heeft doen soo lange aen d'een sijde vertreckē / om al-soo hare en sijnē eerbaerheydt te beschuttē. Als sy vertrocken was / hem ontcleedēde heeft hy hem bercedt gemaect ter torturen. Maer de Gouverneur subijtelijck sijnen sin veranderēde / heeft verboden hem te pijnigen / by aenturen deur de vzoeginge sijner conscientien

scientien hem verrijdende de onschuldigheydt van
 desen man voordert te quellen / als die wel ghenoech
 in-dachtigh was dat hy seluer hem ozlof ghegeuen
 hadde om te reysen / en de pas-port met sijne eygene
 handt onder-teeckent : hoe wel datter nu gheen ho-
 pe meer en was van verlossinghe deur H. Lenard
 als hy nu weder-om op't Casteel gheraecht was.
 Tot wien gecomē zijnde sijn suster / heeft hy haer in
 deser manieren toe-gesproken: Ghy siet wel / suster /
 hoe mijn saecken nu ghestelt sijn. Ist saecke dat
 Gode al-soo belieft dat ick hier steruen moet / en
 wilt doch v seluen niet quellen / noch en wilt nie-
 mandē die leeft dan alleenelijck my ende mijne son-
 den mijn doot toe-schrijven. O sonderlinghe se-
 dighbaerheydt / iae diepe ood-moedigheydt van een
 Christelijck herte / gheboecht by een groote sacht-
 moedigheydt! Sijn byanden waren op hem ghe-
 beten met bitteren haet / ende deur versierde op-
 sprake sochten hem ter doot. Nochtans de sacht-
 moedighe ende ood-moedighe man en begeert niet
 dat sijn onschuldighe doot toe-gheschreuen worde
 heur-lieder boof heydt / maer alleen sijne mis-daden
 teghen Godt. Hier naer wordt hy ghestooten inden
 seluen kercker daer de seligieusen in-gheslotē saten.
 Maer daer-en-tusschen wordt deur het berock van-
 de ketters ouer de heele stadt dese sprake ghesaeyt /
 dat de Pastoor met dit heymelijck vertrecken hadde
 ghesocht de stadt aen den byandt te verraden : ende
 dat om dit stuck wille hy ende alle de andere ghe-
 vanghenen in groot perijckel vanden halse ghebal-
 len waren. Ende op dat dit wat ghelooft soude
 worden / soo verclaerden de eerste Schepenen oock
 t selue. H. Lenard / al was hy sonder eenige schuldt /
 nochtans om dat hy wel merckte dat de quaedt-
 willighe dit souden ghebruycken als een bequame
 4 4 oorsaecke

oorlaecke om alle de ghevanghenen om den Jals te helpen / soo heeft hy deur sijn groote oodt-moedighepdt der herten dick-wils inden kercker aen sijne mede-ghefellen om vergiffenisse ghebeden van sijne lichtveerdighepdt ende onbeursiechtighepdt / mette welcke hy hun perijckel hadde vermeerdert / die ander-sins noch eenighe hope hadden van verlossinge.

CAPITTEL XXXIIII.

Hoe P. Nicolaes de Gardiaen niet en begheerde alleen gheloft te worden.

Mer aen-ghemerckt dat ons propost met eenen om-keer weder-om ghedraeyt is tot den kercker / laet ons hier oock wat verhalen van t'ghene datter binnen den tijdt van dese daghen is omghegaen. Daer deden de Martelaers hunne ghebeden tot Gode / vermaninghen ende vertroostinghen tot malckanderen. Hoe wel de sommighe vierigher ende dick-wilder dit deden als d'andere. Al-daer wierdt Dierick de Chirurgijn daghelijcks op de ghesette uren in-ghelaten om te cureren de ghene die ghequetst waren. De welcke soo dick-wils als hy inden kercker quam / al-tijdt by-naer vondt die twee Godt-byuchtighe mannen Wilhardum ende Nicasium op hunne knien ter aerden ghebooght Godt biddende. Hy cureerde all-doen H. Lenard / hem in-ghenende sommighe medecijn-drancken / om hem te ghenesen van binnen / want hy deur dickwils ende vele ghestooten ende gheslaghen te worden inwendigh ghequetst zijnde / groote pijn lede. Oock cureerde hy H. Nicolaes den anderen Pastoor / wiens hals van den eersten nacht all-noch ghequetst wesende / wel medecijnen van doen hadde. Nu was hy oock besigh om den Gardiaen